

גיליון תמוז תשפ"ד

אבקשה לבית

סוכריות של תקווה

סיפור התקרבות אמיתי ומרגש במיוחד עם ש.ו.

רגעים בלתי נשכחים

תיאורים מרגשים וסיפורים מפעימים בשיחה מיוחדת עם הרבניות צוקר וכרמל מנכדותיו של החסיד ר' לוי יצחק בנדר

אסור להתבלבל מהעולם

שיחת חברות מלב אל לב

אבלות חסרת לב

מבית שיחת חברים

לגיליון זה מצורף בסופו 'מדור הילדים' של אבקשה

| דבר המערכת |

קוראות חשובות!

גליון זה מגיע לביתכן בזמן מיוחד - בין המצרים. בדרך כלל הימים הללו נדמים בעינינו לימים 'כבדים', חשוכים, ולפעמים אנו רק מחכות שיעברו ויחלפו כבר, ונתקרב לזמנים המאירים, החגים, הימים הנוראים.

רבינו מגלה על הקשר ההדוק שבין 'בין המצרים', וראש השנה. בזמן הגלות, עם ישראל נתבע שלא הקשיב לנביאים, הצדיקים של אותו הדור. גם היום, חוסר האמונה בצדיקי האמת, הוא זה שמשאיר אותנו בגלות האיזומה, ו'דור שלא נבנה בימיו...' אבל, רבינו גם מגלה לנו את הנחמה הגדולה: אם נאמין בצדיקים, נתאבל על הריחוק מהם ומהקדוש ברוך הוא - נזכה לגאולה.

בימים אלו עסוקים מרבית הבעלים ברכישת כרטיסי טיסה, ובהכנות לקראת הנסיעה הגדולה. הם מכינים את הלב והגוף לנסיעה המייגעת, למרות שאין להם שום הבנה שכלית בסיבה שבגינה הם מוכנים במסירות נפש לדרכים הללו. הם, ואנו מאחוריהם, בוחרים להאמין בצדיקים ולהקשיב לציווי שיצא מפייהם הקדוש בכל מחיר, תמורה לפגם של חורבן בית המקדש, חורבן האמונה.

בתור כאלו ששולחות אותם להכתרה הגדולה - נוכל כבר עכשיו לשמוח בזכות הזו שיש לנו, המקרבת את תיקון העולם, ולשאוב חיות מכך, שהאבל אינו צער על העבר, אלא הוא חיבור נוסף אל המטרה לשמה נברא העולם.

עם ירידת הגליון לדפוס התבשרנו על פטירתה של האשה הצדקת, נכדתו של הרבי, הרבנית שרה גלבך עליה השלום. אי"ה בגליון הבא תתפרסם כתבה מיוחדת עליה. בינתיים אין לנו אלא להתאבל על הילקחה מאיתנו.

אנו תקווה, כי עד שגליון זה יהיה בידך - נוצף באור הגאולה, ונשתמש בגליון הזה כדי להראות להקדוש ברוך הוא - לולא תורתך... אבדנו. לולא הצדיק שהחזיק אותנו בגלות המר' הזה, לא היינו יכולים עוד לחכות....

ולואי ונתבשר בתשועת עולמים בקרוב ממש!

המערכת

קוראות חשובות!

הגליון נמצא בתקופת הרצה ואנו משתדלים ורוצים לשמוע את דעתכם, רעיונות או כיוונים שיש לכם להציע נשמח אם תשאירו הודעה בקו החם של אבקשה לבית 079-5682867 בשלוחה 1 **אנחנו שומעים ובודקים הכל, גם אם לא מגיבים, ומנסים להתייעל לטובת כולנו**

תוכן הענינים

03 בנים אהובים למעלה מן הזמן

04 להתאבל בלי לב מבית שיחת חברים

06 סבא לאות ולמופת ראיון מיוחד עם נכדותיו של ר' לוי יצחק בנדר, רגעים מתוקים של הנחלת מסורת

14 מברסלב ללב בש"ד אור בהירות הדרך

16 שהעולם לא יטעה אותנו שיחות מלב אל לב

17 כתר שיר

18 זמן לצעוק עלילה על רקע היסטורי פרק ד

20 מדור הילדים של אבקשה

'צאו והתפרנסו זה מזה'... נשות אנ"ש היקרות! נשמח לשמוע על עסקים/יוזמות של אנשי קהילתנו, כדי שאכן נוכל להתפרנס זו מזו... להצטרפות ופרסום חייגו לקו המערכת בשלוחה 2

להצטרפות לשותפות בבית אבקשה
ולקבלת הגליון עד הבית חייגו 02-6237686 שלוחה 3
פרסום ושיווק: דוד קניג קמפיינים
עימוד ועיצוב גרפי: א. שפירא

הגליון יז"ל על ידי מערכת 'אבקשה לבית'
טלפון: 079-5682867
מענה אנושי להצטרפות ופרסום בשלוחה 2 בין השעות 9-7 בערב
פקס: 077-3180237

אבקשה לבית

| למעלה מן הזמן |
אוצרות ברסלב

אנחנו עדיין בנים אהובים

כמובן, שהיצר במטרה לנתק את הבנים מחיק אביהם שבשמים, פועל גם כאן במלוא עוזו; הוא מציג את הקינות ואת האבלות כאנחות של מוכה וחבול שמתאנח על מר גורלו, אנחות שהאוזן לא אוהבת לשמוע אותן הרבה מדי, זאת בעוד שכל מהותן של האנחות הוא ההיפך הגמור, אלו הן ביטויי געגוע עמוקים.

'איִיכה', הזעקה הראשית בקינות היא משורש 'איִיכה' (ראה ביאור הליקוטים ח"ב, יב), זוהי צעקת השתוקקות וחיפוש אחר האהוב שהתרחק. המרידות שבזעקה מביעה את עומק הקשר הנצחי שלעולם לא נפסק בינינו לבין אבינו

גם האבלות על חורבן בית מקדשו הפרטי של האדם, המוח והדעת שלו שנפגמו ושועלים שפלים מהלכים בו, היא אבלות שכל כולה געגוע ורצון לשוב אל האב שבשמיים.

רבינו הקדוש מגלה, שמי שנפל למקומות מטונפים חליה, והוא נלכד במחשבות רעות ביותר - עליו לצעוק "איה מקום כבודו" כלומר, לבקש, להצטער, להתגעגע ולחפש היכן היא קדושת נשמתו הקשורה לקדוש ברוך הוא (ראה לקו"מ ח"ב, יב).

גם 'איִיה' הוא מאותו שורש של איִיכה-איִיכה (ביאור הליקוטים, שם). כשאדם מחפש את אלוקיו ושואל איה הוא, איה היא הקדושה שבנשמתו, אסור לו אז להתאנח בדרך של הבעת כאב על חורבן העבר בלבד; הוא חייב להבין את עומק האהבה הלוהטת אליו בשמיים ולגרום לעצמו להתגעגע לחזור לאותו אוהב.

אנחנו אולי הסחנו דעתנו מכך, אבל האב הרחום מעולם לא שכח אותנו. מדי לילה השכינה מיללת עלינו על שאיננו סמוכים על שולחנה. היא בוכה עלינו הבנים שנתרחקנו ממקומנו האמיתי

רק כך ניתן להפוך ריחוק כה גדול לסיבה של התקרבות.

שעה שאנו ניגשים להתאבל על החורבן, חייבים אנו לעורר בלב את הידיעה הזאת: שיש למעלה מי שאוהב אותנו אהבת עולם.

אולי הסחנו דעתנו מכך, אבל האב הרחום מעולם לא שכח אותנו. מדי לילה השכינה מיללת עלינו על שאיננו סמוכים על שולחנה. היא בוכה עלינו הבנים שנתרחקנו ממקומנו האמיתי.

"בין כך ובין כך קרויים בנים!"

כן, אנחנו עדיין בנים אהובים - והוא לא פוסק לרגע מלהתגעגע אלינו.

עלינו רק מנגד להתגעגע אליו, לעורר את האהבה הישנה ולהשתוק לחזור אל שולחנו, כי אז אנו מובטחים ועומדים שהרצונות שלנו יהפכו את ה'קינות' ל'תיקון'.

אנחנו עומדים ומתגעגעים: מתי נחזור ונראה את פני מלכנו אוהבנו; מתי תשוב המשפחה ותתאחד סביב שולחנו של אבינו שבשמים. על אף שהימים הינם ימים כאובים, אין אלו כאבי שנאה וריחוק, אלא כאבים שנובעים מעומק האהבה

קירבה ואהבה מביאים נוחם ושמחה, או גורמים כאב ויסורים? לכאורה אין מקום לשאלה, אוהבך מטיב איתך ומשמח אותך ורק מי ששונא אותך גורם לך מכאובים וצער.

אך כאשר נתבונן נראה שדווקא אהבה וקירבה גורמים לפעמים לכאבים עמוקים וקשים מנשוא.

געגועים. הלב עולה על גדותיו. המחשבה על הריחוק כה מכאיבה. הכמיהה לקירוב מנסרת את הלב, פוצעת ומייסרת עד כלות הנפש.

דוקא האהבה העזה השוררת בין שניים היא שגורמת את כאב הגעגוע. הקשר העמוק שנרקם בין הלבבות, הוא שמעורר כל כך את יסורי הפרידה ואת הרגשת החסר. דומה, שאין עוד יסורים שנוגעים נגיעה כה עמוקה בנפש כיסורי האהבה.

לאמתו של דבר, דוקא יסורים אלו מגלים את עוצמתה של האהבה; אם הפרידה לא היתה מכאיבה, כי אז ברור שגם הקשר מראשיתו רופף למדי. האהבה שהולידה את השמחה העצומה בהיות האהובים יחד, היא שמשפיעה על עוצמת ביטויה בכאב ובצער הגעגועים.

ימי 'בין המצרים' מצטיירים בעיני רבים כימים חשוכים, ימים שמצפים שיעברו כמה שיותר מהר. אין להם הכח והסבלנות לכל ההגבלות ההלכתיות שמצמצמות את ההנאות הגופניות. זה נשמע כאיזה עונש על שאבות אבותינו נכשלו וגרמו את החורבן. אין פלא אפוא שכלל שנוקפים הימים הולכת ודועכת ההזדהות הפנימית עם האבל שהופך למשא.

אך האמת היא, שהימים הללו מביעים את עוצמת הקשר בינינו לבין אבינו שבשמים. הימים הללו מגלים שהקשר בינינו איננו מקרי, אלא יש אמיתי ונצחי.

וכאשר הנסיבות הקשות גרמו לפרידה - גם אם זו פרידה כה ארוכה - לא נחלשו הגעגועים. אנחנו עומדים ומתגעגעים: מתי נחזור ונראה את פני מלכנו אוהבנו; מתי תשוב המשפחה ותתאחד סביב שולחנו של אבינו שבשמים.

על אף שהימים הינם ימים כאובים, אין אלו כאבי שנאה וריחוק, אלא כאבים שנובעים מעומק האהבה.

בית המקדש היה המקום שבו התגלתה אהבת ה' אלינו במלוא יופיה והדרה. על קודש הקודשים נאמר: "תוכו רצוף אהבה" (שיר השירים ג, י) - "סדור ברצפת אהבה, ארון וכפרת וכרובים ולוחות" (רש"י שם).

זה המקום שבו הקריבו קורבנות, בו התקרבו בני ישראל לאביהם שבשמים; בו הלכו והתקרבו הלבבות גם אם הסתאבו בחטאים; בו נסלחו עוונות וטהרו הנפשות החוזרות אל האוהב האמיתי.

משנחרב בית אהבה זה, החלו הגעגועים העזים - - -

זה ורק זה הוא מהותם של הקינות ושאר ביטויי האבלות.

איך 'מתאבלים' כשאין לב?!

לא נדבר כאן על הליצנים שמלעיטים את עצמם בדגי סלמון ובלניצ'ס חלביים, לכבוד תשעת הימים... בעיניהם, מה שאסרו חז"ל בשר ויין בימים אלו, הוא כדי לגוון את התפריט המשעמם, ולפרנס מעט את בעלי מסעדות הדגים והחלביים...

אין אנו מתעסקים כעת באנשים מסכנים אלו. מדברים אנו על אלו שעדיין זוכרים שהימים הללו הם ימי אבלות, ויש להם רצון בלב להתחבר לאבלות של ימים אלו. אך נדמה להם שהדבר רחוק מהם.

ואכן, יש להם סיבה לחשוב כך:

הלב שלנו יבש ואטום, ואין בו שום רגש של צער אמיתי על החורבן והגלות. קשה לנו אפילו להצטער באמת על אחד מחברינו שיצא לתרבות רעה, וכל שכן שקשה לנו להתאבל ולבכות שלשה שבועות ואפילו יממה אחת שלימה על החורבן והגלות.

עם לב יבש ואטום כזה, איך אפשר להתאבל? איך אפשר לבקש מאנשים אטומי לב כמותנו, לשבת ולהתאבל? איך?

ובכן, בשורה בפי היום:

אבלות אינה התלהבות!

ולא רק זאת, אלא: לב יבש ואטום, הוא התפריט המתאים ביותר לאבלות!

וכאשר סוף סוף נותנים לך זמן מיוחד לפרוק את המרירות והכאב, לא נאמר: 'אין לי לב'. כי לא צריך כאן לב, צריך כאן מישהו שמוכן להודות ולהתאבל שאין לו לב, ומתגעגע ומחפש: לב יהודי, אִיֶּפֶה?!

ולכן, לא רק שאין להחשיב את הלב היבש והאטום למניעה, אלא יש להשתמש אתו ככלי עזר וכמסייע לאבלות הגדולה!

ממש כך...

כדי שהדברים לא יישמעו כמנותקים, אתן דוגמה פשוטה:

כשאירעה טרגדיה במשפחה ל"ע, ואבי המשפחה יושב 'שבעה' על בנו שנהרג בתאונת דרכים ל"ע; כיצד הוא נראה בעת אבלותו במשך ה'שבעה'?

האם הוא יושב מלא התלהבות? האם הוא מתנענע מצד לצד באש

'בין המצרים' של שנת תשפ"ד הגיע, ועדיין לא נושענו.

עדיין אנו צריכים לנהוג מנהגי אבלות; להתיישב שוב על הרצפה, ולקונן "זכור ה' מה היה לנו הביטה וראה את חרפתנו..."

ובכן, ציבור הנשים לא מְצוּוֹת לקום בחצות הלילה ולומר 'תיקון חצות' [כפי שכותב הבן איש חי: "שאינן ראוי לנשים לומר תיקון חצות" (שו"ת רב פעלים חלק א, סוד ישרים סימן ט)].

אך בוודאי שגם הם, יש להם הרבה על מה לבכות ולהתאבל, לכסוף ולהתגעגע...

כך שגם אם הם הן קמות כשכבר הגיע הבוקר, עדיין עליהם לדאוג להתחבר לעבודת האבלות של בין המצרים.

שכן, גם בהן נותן 'חורבן בית המקדש' את אותותיו, וגם הן סובלות מהחושך הנורא בו אנו שרויים בגלותנו הארוך.

בפרק החמישי והאחרון של מגילת איכה, אותו אומרים הגברים בכל לילה בתיקון חצות, מזכירים בפסוק מיוחד את הסבל של הנשים והבתולות, לאמר: "נָשִׁים בְּצִיּוֹן עָנּוּ בְתֻלַת בְּעָרֵי יְהוּדָה" (איכה ה, יא).

וכמו כל ה'תיקון חצות', כך גם פסוק זה, לא מדבר רק על הסבל הגשמי שעברו הנשים והנערות לפני קרוב ל-2,000 שנה ע"י קלגסי בבל ורומי, אלא גם ובעיקר על העינוי הרוחני אשר הן סובלות כאן ועכשיו, מידינו של היצר הרע.

אין מי שלא סובלת בגלות - - -

סובלת זו שהיצר הרע מפתה אותה ללכת אחר האופנה ולשקוע בשקר החן והבל היופי, גם זו ההולכת בדרך ישראל סבא אך לא שִׁמְחָה בכך מספיק, ולא מרגישה בליבה את ה'אשרינו' העצום סובלת...

זו שלא יודעת מרבינו הקדוש סובלת, וסובלת גם זו שידעת ממנו אך לא מעריכה את זה מספיק ולא שמה לב לקיים כפשוטו כל היוצא מפיו... כפי שאמר רבינו: "על שני כיתות יש לי רחמנות גדול, על אלו שהיו יכולים להתקרב אלי ואינם מתקרבים, ועל אלו המקורבים אלי ואינם מקיימים את דבריי..." (חיי מוהר"ן, שנד)

וכן הלאה; הסבל הרוחני בגלות מקיף את כולם, את הגדולים ואת הקטנים, את הקרובים ואת הרחוקים.

ועכשיו זה הזמן - להתאבל על כך!

"והשם יתברך הביטיח לכל המתאבל על ציון, לשום לאבלי ציון פאר תחת אפר" (ליקוטי מוהר"ן ח"ב, סז).

השאלה היא רק: איך מחברים את הלב לעבודת ה'אבלות'?

אין זה סוד, שרובם של בני ובנות ישראל, קשה להם להתחבר ולהרגיש שייכים לעבודת ימים אלו.

אור הנעלם |
חידה

בן 60 שהוסיפו לו את
החצי השני של החודש
השלישי
שבע שנים של מגורים
החילו את השם עד היום

**הזוכה בהגרלה
לחודש סיון:
ש. סופר**

**הזוכה בהגרלה
לחודש אייר:
ח. בלום**

*הזוכה
בשאלה
האחרונה*

**בין הפותרות נכונה יוגרל
תו זיכוי על סך 50 ש"ח בחנות לבחירתכן**

פתרונות לחידה יש להקליט בקו
עד לתאריך ח' באב המערכת בשלוחה 1
079-5682867
או לשלוח פקס 077-3180237
עד לתאריך י"ז בסיון תשפ"ד

שלהבת, ובוכה?

לא ולא! הוא יושב כאוב ודומם...

ועתה מהמשל לנמשל:

גם אנו, ביושבנו על הרצפה אבלים על חורבן בית המקדש, לא דורשים מאתנו לב בוער מהתלהבות, ובכיות קורעות לב. כמוכן, שאם זה בא, ברוך הבא... הלוואי שנזכה. אבל, בעיקר מה שרוצים מאיתנו, הוא פשוט לשבת דומם, ולכאוב את הכאב.

וכי לא כך כתוב באיכה: "ישבו לארץ ידמו זקני בת ציון"... לא כתוב כאן "ישבו לארץ יתלהבו זקני בת ציון"...

בכדי לחדד את הנקודה, אומר כך:

האבלות אינה 'עבודה'. אין כאן עבודה להתאמץ ולהתאבל. יש כאן רק נקודה אחת: לא להדחיק את הכאב, לתת לו לצוף...

ואז, ככל שנרגיש יותר עד כמה אנו יבשים ועלובים, האבלות תגדל...

ועתה, שימו לב:

אם האבלות היא 'עבודה' של עובדי ה' - לב יבש ואטום מפריע לה. כי אי אפשר לערוך 'עבודות' של צדיקים עם לב יבש ואטום. אבל אם אבלות זה פשוט להרגיש את הריקנות והמרירות, אז כמה שהלב יותר יבש ויותר אטום, צעקת האבלות גוברת והולכת...

הבחירה היא רק 'לא לברוח'!

כשאתה מרגיש יבש ואטום, אל תברח. תחווה את זה לפני ה', על הריצפה, עם עיניים כבושות בקרקע. ואז במקום שהלב האטום יהיה סיבה לא להתאבל, הלב האטום יהיה המנוע של האבלות...

תמיד כשהלב שלנו אטום ויבש, אנו עושים הצגות ומשחקים, או מתעלמים לגמרי. ובימים אלו מבקשים מאתנו רק דבר אחד: תשב על הריצפה ותרגיש את זה טוב טוב, אל תברח!

האבלות היא 'פורקן'. לא 'עבודה'; לפרוק את הכאב, לתת לו את האפשרות להגיד את כל האמת...

וזה כל אחד יכול; כל אחד 'דפוק' מכיוון אחר, כל אחד מר לו, כל אחד יבש לו, וכל אחד מציג את ההצגה המזויפת של 'בטחון עצמי' ו'סיפוק נפשי'...

וכל זאת מסיבה פשוטה: בית המקדש נחרב, וזה לא יעזור לאף אחד. החורבן רודף גם אחר המוצלחים ביותר...

וכאשר סוף סוף נותנים לך זמן מיוחד לפרוק את המרירות והכאב, אל תגיד: 'אין לי לב'. כי לא צריך כאן לב, צריך כאן אחד שמוכן להודות ולהתאבל שאין לו לב, ומתגעגע ומחפש: לב יהודי אֶיֶקָה?!

סבא לאות ומופת

לא בכל יום מזדמנת לפתחנו הזדמנות
מיוחדת שכזו, לשבת ולשמוע על חיי
ההוד והמידות הנאצלות של החסיד
הגדול ר' לוי יצחק בנדר ז"ל | הרבנית
ר. צוקר בשיחה משותפת עם ביתה
הרבנית ש. כרמל, מעלות זכרונות עם
ניחוח של פעם מהשנים שזכו לבלות
בצילו של הסבא הגדול שטרך לרדת
עד אליהם ולתת תמיד הרגשה של
'נכדה יחידה' לרגל היארצייט כ"ב תמוז

« נ. ווילנר

הקשר עם סבא

**כיצד נראה היה הקשר האישי שלכם בתור
נכדות, עם סביכם הגדול?**

הרבנית צוקר פותחת ומספרת: הזיידע, וגם משפחת הורי, גרו בירושלים. לזיידע ר' לוי יצחק נולדו כמה ילדים, אך כולם נפטרו בצעירותם, חוץ מאבא שלי - בנו של ר' לוי יצחק - משה, והדודה - הרבנית לסקר.

לסבא היו שכנים יקרים, משפחת שישא, שהעריכו מאוד את ר' לוי יצחק, הדירות היו צמודות, ואף היתה דלת שחיברה בין הדירות, אך זו היתה סגורה כמובן. בכל פעם שנולד למשפחת שישא צאצא חדש - הניחו את עריסתו ליד השקע - הדלת שבין הדירות כדי שיספוג קדושה מר' לוי יצחק.

מלבד שני ילדיו הביולוגיים של ר' לוי יצחק, גדלו במשפחתו עוד שניים, יתום ויתומה. היתומה, שנקראה שרה - היתה כבתם ממש. ר' לוי יצחק ואשתו הראשונה, סבתי הצדקת פייגא, גידלו אותה במסירות מיוחדת. מכל מה שהיה להם - הם העניקו בשווה לבתם ולשרה היתומה. ואילו ממה שהיה רק אחד - קיבלה רק הבת המאומצת, שרה. הם פינקו אותה ונתנו לה מה שהם יכלו ואף יותר. אחר כך חיתן אותה הזיידע עם אברך יקר וקנה לה פריז'דר - מקרר, מוצר מותרות שלא היה מצוי בכל בית. אך לשורה (בחולם) הוא קנה... אני זוכרת את החתונה שלהם שהיתה שמחה במיוחד, הייתי ילדה קטנה עם בובה בידי... הם השקיעו ביתומים האלו יותר ממה שהשקיעו בילדיהם.

זמנו היה שקול ומדוד. ר' לוי יצחק בדרכו ל'שול'

מרום עבודה שהיתה עליה. היא שלחה אותי לשאול את הסבא, והסבא דפק ואמר - קודם כל חסה! בלי חסה אי אפשר ליל הסדר. הוא יצא איתי למרפסת, כיסה שולחן במגבות נקיות, והראה לי איך בודקים. הרים עלה לשמש, הסתכל, הפך, ושם את העלה על המגבת הנקייה.

למרות שהוא היה מונח כל כולו בעבודת קונו, הוא זכר לדאוג לצרכי הבית בתבונה מיוחדת. כך הוא שלח אותי לקנות צלחות חדשות לקומפוט והנחה אותי לבחור בדוגמת חלקה - שלא תהיה עבודה רבה לנקותן, לחסוך עבודה מיותרת.

זמן קבוע נוסף שהיה לנו ביחד, היה שבת בצהריים. אז היינו הנכדות עולות אליו - והוא היה לומד איתנו 'פרקי אבות'. כל דקה היתה שקולה, הוא עמד עם היד על השעון, כדי לא לאחר את הזמן לבית הכנסת. הוא היה מלמד אותנו בנועם, השולחן היה ערוך במיני מתיקה. וכשנפרד מאיתנו היה נותן למומע שוקולד - שתהיה לה הרגשה טובה בזמן שהוא לא נמצא. ראינו את הכבוד וההערכה שהיו ביניהם.

בערב יום כיפור היינו באים אליו להתברך. הוא היה מברך את כולנו מהסידור. שנה אחת היתי מצוננת עם חום ולא הגעתי. כשהוא שמע שאני לא מרגישה טוב, הוא הגיע אליי, הוא לא ויתר! הייתי אז בת שתיים עשרה, כמדומני, וסבא טרח ויגע ברגליו ביום עמוס וקדוש כל כך, לברך אותי!

כשהייתי קטנה מאד, בערך בת חמש, הוא לימד אותי להגיד 'על המחיה' בעל פה. לא ידוע לי אם הוא עשה את זה לנכדים נוספים, ובפי שמור עדיין הטעם המתוק של הלימוד שלו.

הרבנית כרמל, הנינה, מצטרפת לשיחה:

כילדות, גדלנו בעיר בני ברק, שבאותם ימים היתה נחשבת למרוחקת מירושלים. בימי בין הזמנים היינו באים אליו יום יום לספוג מהאור והחמימות שהקרין, ולאחר מכן היינו חוזרים הביתה לישון. הוא אמנם דיבר עברית צחה, ואף היה מוסר שיעור לבעלי תשובה בעברית, אך איתנו הוא

היתום והיתומה היו יתומים עגולים, שהתייתמו מהוריהם שמתו ברעב, באותן שנים קשות ברוסיה. הם נפלו באמצע הרחוב, ומתו ברעב, כל אחד במקום אחר. במצב שכזה נשאר הילדים 'הפקר', והממונה בא ולקח אותם. כששמע על כך סבא, הוא הזדעזע, ודפק על השולחן: אני הולך להביא אותם! הסבתא פייגא זעקה מולו: זה פיקוח נפש! אך הזיידע לא ויתר, והלך במסירות נפש להוציא אותם. אינני יודעת כיצד, אך הוא הצליח להביא אותם. הוא סיפר ששרה לא רצתה לבוא איתו, והוא שכנע אותה שהוא 'דוד עשיר'... כדי שתסכים לבוא! ואכן השתדל לתת לה כל טוב, ככל שהיה יכול - למרות הדחקות העצומה איתה התמודד. בכל עת שהיה הזיידע מספר על כך היה מסיים: אלו יהיו השעשועים שלי בעולם האמת! זכיתי להוציא אותם מהמנזר, ששם היו אובדים לעם היהודי לנצח, רח"ל.

עם כל הנכדים והנינים הוא עמד בקשר?

במשך שנים הייתי בטוחה שאני הנכדה האהובה עליו ביותר, אך אחר כך גיליתי שכל הצאצאים הרגישו כך. לכל נכד או נכדה, נין או נינה היה שמור מקום מיוחד בליבו. הוא היה מעורה בחיים של כולם. ולמרות שזמנו היה קצוב ומדוד, היה מוצא זמן גם לכך. הקשר עמו היה במנות קטנות - היה לו סדר יום מדוקדק, אך הוא השכיל לנצל אותו היטב, תמיד ידע מה קורה במשפחה. מובן שאנחנו שגרנו בירושלים (משפחת בנו, ר' משה) היינו מתראים עמו יותר מאשר משפחת בתו (לסקר) שהתגוררו בבני ברק. הם היו מגיעים אליו בכל שנה לליל הסדר.

כשהיינו ילדים, גרנו לא רחוק ממנו, ובכל מוצאי שבת היה עולה אלינו לסעודת 'מלווה מלכה'. גם הסיבה בגינה סעד את הסעודה בביתנו ולא בביתו - הייתה חלק מחשבון הזמן המדוקדק שלו. הוא חישב ומצא שאם יזמין אותנו אליו - אולי 'נמרח' את הזמן ונתעכב אצלו, והוא לא יוכל לסיים את הביקור כרצונו. אך כאשר הוא מגיע אלינו - הוא ה'בעל הבית' על הגעתו והליכתו. ואכן היה זה מדויק מאוד. היה יושב וסועד ומספר לנו מסיפורי צדיקים. הוא היה אומן בתיאור וסיפור. מעיין בלתי נדלה של סיפורים מרתקים ומיוחדים שלא יכולנו לשמוע בשום מקום אחר.

אמנם לא גרנו רחוק, אך הדרך היתה אורכת לו כרבע שעה - עשרים דקות. ובמיוחד המדרגות הרחבות שהפרידו בין ביתו לביתנו. מופלא לחשוב על כך שיהודי מבוגר כמוהו היה עולה בכל שבוע לסעוד אצל בנו את סעודת מלווה מלכה, וכל זאת למה? רק בשביל הנחלת המסורת לצאצאיו והקשר עמם שהיו חשובים לו. הוא קיווה, ואף הצליח, להכניס בנו עוד קצת חמימות, ולחזק אותנו.

הוא סיפר לנו תמיד סיפורים של אהבת תורה ויראת שמים, סיפורי אמונה. עד היום המסרים של סיפורי חקוקים לי בעצמות. הסיפורים היו בעיקר סיפורי ברסלב, אך לא רק. והכל היה כל כך בנעימות, במתיקות. זו הייתה חוויה בלתי נשכחת. בכל שבוע היו הזיידע והמומע (אשתו מזו"ש) באים לאכול, וידענו שעד השעה שמונה - בחורף, ובקיץ קצת יותר מאוחר - העניין מסתיים. הם היו באים, אוכלים מעט, הזיידע היה מספר, ואז הם בירכו ואכלו, ואילו אנחנו נשארנו עם חוויה לנצח.

אפיזודה נוספת זכורה לי, ערב פסח אחד בו נשלחתי לעזור ל'מומע'. הגעתי אליה, והיא לא ידעה מה לתת לי לעזור,

כששמע על כך סבא, הוא הזדעזע, ודפק על השולחן: אני הולך להביא אותם! הסבתא פייגא זעקה מולו: זה פיקוח נפש! אך הזיידע לא ויתר, והלך במסירות נפש להוציא אותם. אינני יודעת כיצד, אך הוא הצליח להביא אותם...

רק חמישים שנה!

בעת שישבנו שבעה על אבי, ר' משה, שנפטר בגיל צעיר, סיפר לנו ר' לוי יצחק, כי בהיותו ילד קטן כבן ארבע, חלה אבינו במחלה קשה. היה זה לאחר שר' לוי יצחק ואשתו כבר שיכלו מספר ילדים, וגם כעת היה נראה כי המצב לאחר יאוש. אולם גם אז לא התייאש ר' לוי יצחק, היה זה ביום שישי בצהריים. הוא ניגש לציון של רבינו, וקרע שם את השמים. הוא התפלל וזעק לה', ואמר: איני חוזר הביתה עד שהצבע לא יחזור ללחייו של הילד. החסידים שהיו שם באו ואמרו לו: 'ר' לוי יצחק, ס'איז פרייטיג, - יום שישי היום! אך הוא לא התייחס והמשיך להתפלל עד שבאו לומר לו שהמצב הוטב. הוא סיפר לנו - 'דעמאלס האב איך געפועל'ט פופציג יאר' - אז פעלתי חמישים שנה. ואכן, ר' משה בנדר נפטר בדיוק בגיל חמישים וארבע!

מהסיפור הזה למד ר' לוי יצחק, וגם לימד אותנו - כי כשמתפללים אין להגביל את הישועה. אז ביקשתי חמישים שנה, וקיבלתי, יכולתי לקבל יותר! ה' הוא רחמן ובעל הישועות, ואין מעצור מלפניו ברב או במעט...

ברסלב'ר בכל הרמח והשסה. רלו"י בביתו עם ר' שמעון ברגשטיין

ונוסעים בכל ראש השנה, להתפלל במחיצת הזיידע בקיבוץ בירושלים. בכל שנה נסענו, בדרכים הקשות של אז, עם ילדים ותינוקות. בכל שנה זכינו ושמענו את תפילתו! לבד משנה אחת בה נולדה לנו תינוקת קטנה בת חודשיים וחצי - ואז הנשים נשארו בבית. הנכדים הקטנים היו עומדים מאחוריו כל התפילה, ושומעים את התפילה הנרגשת. כיום ממשיך את דרכו ב'בעל תפילה' נכדו הרה"ח ר' שלום אהרן צוקר שליט"א.

הזיידע לא היה מדבר הרבה, אבל עצם השהייה לידו הייתה חוויה מיוחדת במינה, לנשום את האוירה... לראות איך הוא מברך, איך הוא עושה כל דבר. למשל, ה'אשר יצר' שאותו אמר מילה במילה כמונה מעות, הוא היה מחזיק את המגבת ביד ומברך במתינות.

בערוב ימיו, ראינו כיצד התורה נמצאת אצלו בתוך העצמות פנימה. למרות שכבר היה חולה מאוד ולא היה יכול לראות כמעט בעיניו הוא ישב ולמד עם חברותא שהקריא מהספר. פעם אחת הלה הקריא לפניו, ובטעות דילג שני שורות. מיד ר' לוי יצחק גער בו - 'וואס איז מיט דיר? צוויי שורות! - מה אתן? שתי שורות דילגת! הוא זכר כל מילה... כחודש לפני פטירתו הוא עמד וקרא לפני הציבור אקדמות בעל פה! מן הזיכרון!

היה מדבר רק באידיש, כשהוא לא מוציא מילה בעברית! משנה לשנה היינו משקיעים ומנסים לשפר את האידיש שלנו כדי שנוכל להבין מה הוא רוצה. רצינו יותר קשר אתו, ולכן השקענו בלימוד אידיש על בוריה... היינו ילדים קטנים, נינים שלו, אך איזה כיף וחוויה היה לבוא אליו! זה היה מרחיב את הלב. לא דיברנו אתו הרבה בתור ילדים, הוא היה מדבר בעיקר עם המבוגרים, אך רק לנשום את האוירה... יכלו למשש באוויר את הקדושה! סולת שבסולת!

מה עשיתם אצל סבא ימים רבים כל כך?

ברוב הזמן היינו יושבים שם, מדברים עם ה'מומע'. היא היתה אשה מרתקת, משכמה ומעלה, עם אהבה וחמימות והיה ממש כיף לדבר איתה. אחר כך היינו מחכים שהזיידע יגיע, וכשחזר, היינו צופים בו כיצד הוא אוכל ארוחת ערב. יושבים ומחכים ביראת כבוד. זה היה הזמן שלנו יחד - מאז שהגיע הביתה ועד שהלך לישון. כשהסתים הזמן שלנו יחד - היה אומר - נו, שוין, צריך ללכת לישון! כמוכן הכל באידיש... וזהו, הלכנו הביתה, אצלו ה'זמן' היה 'זמן'!

מתי עלה הזיידע לארץ? האם עלה עם ילדיו?

על סיפורו המופלא של ר' לוי יצחק בעלייתו לארץ ישראל - במסגרת נפרדת

הרבנית צוקר ממשיכה ומספרת:

אבי ע"ה, ר' משה בנדר, בנו של ר' לוי יצחק עלה לארץ זמן רב לפניו. הוא הגיע כאן לארץ כבחור עזוב וחסר כל, ומי שמכיר את התקופה ההיא, יודע שזהו נס שלא מעלמא הדין, שהוא נשאר חרדי וירא שמים! היה זה בתקופת פריחתם של תנועת המחתרת השונות שגבו קרבנות רבים גם מבתיים טובים ביותר. ועל אחת כמה וכמה בחור שמסתובב לבד ובחוסר כל... האבא (ר' משה בנדר) היה מדבר על התקופה הזו ומזכיר כמה היה לו קשה, וכמה מר. וברוך ה' שהצליח להתבסס ולהינשא, ולהקים בית יהודי נפלא, ללא שום תמיכה מהוריו שהתגוררו ברוסיה הרחוקה. הקשר בינו לבין הוריו בשנים אלו הסתכם בקשר של מכתבים בלבד. אפילו תמונות לא היו! הכל עבר דרך המכתבים - הבשורות הטובות, הגעגועים... שלוש עשרה שנה שהוא לא התראה עם הוריו!

נראה כי היה זה רק בזכות התפילות של ר' לוי יצחק. ר' לוי יצחק עצמו סיפר שבשנים האלו כשהיה רחוק ממנו הוא דאג לו 'מה יהיה עם משה?', והנה, אלו דורות מפוארים יצאו ממנו!

הפגישה ביניהם אחרי שלוש עשרה שנים הייתה נרגשת מאוד. קשה לתאר, ממש כמו יעקב ויוסף. לא היו חיבוקים ונשיקות, רק לחיצת יד חזקה שהביעה הכל.

האם שמתם לב בתור ילדים, 'לעבודה' - עבודת ה' שלו?

כיצד יכולנו שלא לשים לב! הוא היה עבד ה', ברסלב'ר בכל הרמ"ח והשס"ה, החצות שלו, ההתבודדות, סדר היום. כל יומו סבב סביב תורה ותפילה. גם עיסוקיו האחרים היו רק לפאר ולרומם את שם ה'. היה מארגן בעשר אצבעותיו 'קמחא דפסחא', בשנים שהיה קשה לאסוף... היה מתייגע ונוסע לבני ברק, להתרים יהודים שהכיר, ועבד קשה מאוד לגייס את הכסף. היו אנשים שממש החזיק אותם בכספים אלו. אנשים שלא היה להם לחם לאכול ובגד ללבוש.

לבד מזאת ידענו ושמענו בכלל על העשייה הגדולה שלו למען בניית השול במאה שערים והחזקתו ועל עמידתו על המשמר - שמירת ברסלב בטהרתה. בנושא זה ידעו כולם שהוא המילה האחרונה, עד היום שגורה בפי כל השאלה 'מה ר' לוי יצחק אמר על כך?'

'לאחר נישואיי', מספרת הרבנית צוקר, 'היינו ממשיכים

לכל נכד היה שמור מקום בליבו. ר' לוי יצחק בשול במאה שערים

את השאלה וקיבלתי עליה תשובה. המשכתי ללוותו עד הבית, בעודי חושבת בליבי 'עכשיו אעלה הביתה, אשב איתו כחצי שעה, אתענג ואתעדן במחיצתו...' הגענו לכניסה לבית, היו שם שלוש מדרגות לפני הכניסה. לפתע הסתובב הזיידע ואמר לי בנעימות: 'א גוטע נאכט!' - 'לילה טוב'. מיד ידעתי שאין לי יותר מה לעלות. תוך ארבע דקות הוא יגמור את הארוחה וילך לישון לקראת חצות. הבנתי שאני צריכה לעשות אחורה פנה... זהו, הסתיים הזמן במחיצתו. אבל אני הייתי מאוכזבת אחרי כל הנסיעה הזו. אך הפנמתי - הזמן שלו יקר! ה'עבודת ה' שלו חשובה. הרי באתי למטרה מסוימת, והיא הושגה, אז מה לי להלין? הסתובבתי חזרה, ונסעתי הביתה.

פעם התייעצנו איתו בענייני שידוכים. הוצע לנו בחור חסיד ברסלב, שאמרו עליו שידוע את כל הש"ס. היינו בטוחים שיגיד לנו לחטוף את השידוך בשתי ידיים. אך לא! הוא אמר - 'די ערשטע זאך, ער זאל זיין א מענטש'. דבר ראשון - שיהיה 'בן אדם'. תבדקו אותו במידות. היה זה לפני בערך ארבעים שנה כשלא היו הרבה חסידי ברסלב, והיינו המומים מתשובתו, אך הזיידע ידע מה הבסיס - הבסיס זה מידות.

דרכיה דרכי נועם

האם סבא גער בכס פעם? האם השתמש בתקיפות לעיתים?

הזיידע מעולם לא העיר, לא זכור לי שום הערה שלו. תמיד דיבר בנועם, היה מדבר בצורה חיובית, בנועם בכבוד, הוא החדיר אידישקייט ו'ברסלב' - והכל בעקיפין, לא בצורה של לחץ.

ב'שול' במאה שערים ידעו שיש דברים שהוא מתעקש עליהם - עומד נחוצות על דעתו שלא ישנו ממה שהיה נהוג באומן, אצל הברסלבר'ס עמד על עקרונותיו כצור חלמיש. אבל בבית - דרכו הייתה רק בנופת צופים.

גם אם היה משהו שחשוב לו, היה מכניס את זה בכזו מתיקות, היה אומר בנועם שלא הרגשנו שכפה עלינו שום דבר. הזיידע הגיע לארץ לאחר שאבי כבר הקים את ביתו ונולדו ילדיו והזיידע רק השפיע עלינו המון יראת שמים והחדיר בנו 'ברסלב' בדרך של מתיקות ונועם.

מה סיפר לכם הזיידע על העבר שלו, על החיים שמאחורי מסך הברזל?

הוא הרבה לספר לנו מסיפורי צדיקים, במוצאי שבת, כאמור. ומה שסיפר עוד היה גם על השווער שלו, ר' אהרן קיבליטשר, אביה של סבתנו - פיגא עליה השלום שהיתה אישה צדקת, התפילות שלה היו לשם דבר. היא היתה שמחה תמיד. 'א שטיק שמחה' - 'חתיכת שמחה', כמו אביה, היא שרה לנו שירים, 'א גאנץ יאר פריילאך' - כל השנה בשמחה, ו'עבדו את ה' בשמחה'. ועוד שירים שמחים. כל כולה היה שמחה ואהבה.

הוא סיפר לנו עוד על ר' אהרן קיבליטשר, שיום אחד הפרה שלהם, שעליה הושתתה פרנסת הבית, שבקה חיים. מה עושים? לא ידעו איך אומרים את זה לר' אהרן, זו היתה מכה קשה! אך כשר' אהרן שמע את זה, התחיל לרקוד ולמחוא כפיים כשהוא שמח ביותר: ברוך ה', כולנו בריאים ושלמים! לא הפרה נותנת פרנסה, הקדוש ברוך הוא נותן פרנסה!

ר' אהרן אמר על עצמו שעבר את העולם הזה בלי מיטה ובלי 'פוטר' (מעיל פרווה). הוא היה יושב על הכסא ונרדם, וכשקם היה מיד ממשיך ללמוד. ר' אהרן נפטר צעיר ור' לוי יצחק חתנו דאג לשידוכי הבנות שנותרו.

על כל צעד ושעל

האם הייתם בקשר עם הסבא גם לאחר נישואיכם? הגעתם פעם לעזור לו?

'הקשר היה כל השנים קרוב מאוד', מספרת הרבנית צוקר. 'פעם היה לנו איזה עניין שלא ידענו להכריע בו, החלטנו שאעלה לירושלים ואלך לשאול את הזיידע. באתי במיוחד מבני ברק, והמתנתי לו ביציאתו מ'מעריב'. פגשתי אותו, וסיפרתי שבאתי להתיעץ. הזיידע נכנס למכולת, ולא נתן לי לעזור לו לסחוב. ביקשתי לעזור לו והוא אמר לי כפי שחזר ואמר עשרות פעמים: יש לי ידיים ורגליים, וברוך ה' אני מסתדר. עד כדי כך הוא ברח מכבוד ומפרסום.'

כך ליויתי אותו עד הבית, כשהוא סוחב את השקיות, ואני משיחה את אשר על ליבי. בדרך שאלתי

לולי הניסים - לא הייתם כאן...

בכל שנה בלילות החנוכה, היה ר' לוי יצחק מספר סיפורים ונפלאות שעברו עליו, ובפרט על נס ההצלה שנעשה לו.

הוא תיאר לנו את המעצר באומן את החקירות והפחדים בכלא המוסקבאי ולאחר מכן את הישועה העצומה כשמהלך הכלא הסתכן עבורם בחייו, בגלל אמו היהודיה שביקשה ממנו להציל יהודים ועד לעלות לארץ ישראל.

לאחר שסיים לספר, הוא היה פונה אלינו ואומר: געדענק'ט די חסידים! - זכרו את החסידים! הוא היה מסתכל עלינו ואומר - אם לא הניסים הללו - כולכם לא הייתם כאן! זה נס! ישועה! צריכים להודות ולהלל!

בוגבו
בטרפליי

בוגבו
דרגונפליי

שי
לנשות
אנ"ש!
תוית לעגלה מבית
'עולם התינוק'
למביאה מודעה זו

בוגבו
פוקס 5

באיכות ובסטייל בוגבו

משלוחים לכל רחבי הארץ

בוגבו FOLD

עגלות | טיולונים | עריסות ולולים | כסאות אוכל | סלקלים | טרמפולינות | מזרונים ותיקים לעגלות | אמבטיות | ניילון לגשם | בקבוקים ומוצצים | סגן לידיות העגלה | מיטות תינוק | שידות | סמיכות לתינוק | אוניברסיטה לתינוק | מוביילים לעריסה ועגלה | ועוד.

שדרות האמוראים 4
שעות פתיחה: ימים א' - ה'
בוקר 11:00-13:30 | ערב 19:30-22:00
יום שישי 10:00 - 11:30

בן איש חי 54
שעות פתיחה: ימים א' - ה'
בוקר 11:30-13:00 | ערב 20:00-22:30
יום שישי 10:00 - 11:30

טל' 053-318-2488

היה עניין אחד שזכור לי שעליו כן התעקש, עניין אחד ויחיד.

אבי (הרב צוקר ז"ל) היה חניך של ישיבות ליטאיות, וככזה, רצה לשלוח את בנו גם כן לאחת מן הישיבות הליטאיות החזקות, כי האמין בדרך של 'תוירה'. הוא לא רצה לעשות זאת בלי לשאול את דעת חמיו - ושאל לדעתו - האם לשלוח את הבנים לישיבה ליטאית. כאן היה הזיידע נחרץ: לא ולא!

הוא אמר 'תורה זה דבר חשוב, אבל מה שיקבלו בישיבת ברסלב, את כל הברען, וה'רעבין'ס זאך', את העבודת ה' בדרך של הרבי - את זה לא יהיה להם בישיבה ליטאית, וזה יעמוד להם כבסיס לחיים. בשום פנים ואופן לא הרשה להוציא את הבנים משיבת ברסלב.

אבי ניסה להעלות את הנושא כמה פעמים, חשב אולי שדעתו של הזיידע השתנתה. אך בנושא זה הוא כמו נעמד על הרגליים האחוריות - לא! התורה זה דבר ענק, אבל היסוד של ברסלב זה חשוב יותר. כשראה אבי שהדבר בנפשו, הרפה מן הנושא, ואכן אחי כולם למדו גם בחיידר ברסלב, והמשיכו בישיבות של ברסלב.

הזיידע היה אדם עדין, אך נושא זה היה בנפשו. כשהוא אחז שזה האמת לאמיתו, הוא לא נתן! הוא היה מחייך ככזו מתיקות, אבל בדברים שהיו חשובים לו, עמד כצור חלמיש.

אמנם, לבתו שהיתה ליטאית, נתן לה את כל הגיבוי שהיתה צריכה, אך כאן, כשכבר היתה לצאצאיו 'דריסת רגל' בברסלב - לא נתן להם לעזוב...

היו לו לר' לוי יצחק גם נכדים שלא זכו להינשא לחסידי ברסלב, אחת מהם הוא אחותי. אחד מילדיה - נינו של הזיידע עמד לעלות לישיבה, והם קבעו זמן שבו יעלו להתברך אצלו. אחותי סיפרה שלא ישנה כל הלילה בחוששה: מה יהיה? אולי הזיידע ישאל באיזה ישיבה הוא לומד, ויכריח אותו ללמוד בישיבת ברסלב...

לבסוף, הם באו וישבו אצל הזיידע, ודיברו. ואז שאל הזיידע באיזה ישיבה הוא הולך ללמוד. והנין ענה - בישיבת 'קול תורה'. אמר הזיידע: קול תורה? א גוטע ישיבה! [-ישיבה טובה]. הוא ידע ללכת נגד רוחו של כל אחד, ובירך את הבחור בהצלחה.

הוא היה עניו ושפל, וידע לתת לכל אחד את המקום והכבוד שלו. באירוסים של אחד הנכדים השתתף ראש ישיבה ליטאי, שלא הבין מדוע החתן התארס בגיל צעיר כל כך. הראש ישיבה אמר - מדוע היית צריך בגיל כזה ריחיים על צווארך? והזיידע ר' לוי יצחק ענה לו בכבוד - 'כבוד הראש ישיבה! הרי חז"ל אומרים 'בן שמונה עשרה לחופה'... כך פייסו בנועם ובכבוד, שאף אחד לא יפגע.

סבא היה 'אמן במידות'. אני זוכרת את התקופה בה הוא היה אלמן - לאחר שהסבתא פייגא נפטרה ולפני שנישא ל'מומע'. בכל שבת היה מגיע ברגל, לאכול אצלנו. שבת אחת היתה גשומה במיוחד, וראינו כיצד הסבא מגיע עד לפתח, אך לא נכנס פנימה. לא הבנו מדוע הוא לא נכנס.

עד שביקש משהו יבש לנגב את הרגליים. ורק כשניגב - נכנס. ולגבי הסמרטוט הרטוב שעמד בחוץ הוא העיר בנועם: לא כדאי להשאיר את הסמרטוט בחוץ, הוא מתרטב וזו בעיה של סחיטה! כך אמר בנועם ובעדינות.

'תורה זה דבר חשוב, אבל מה שיקבלו בישיבת ברסלב, את כל הברען, וה'רעבין'ס זאך', את העבודת ה' בדרך של הרבי - את זה לא יהיה להם בישיבה ליטאית, וזה יעמוד להם כבסיס לחיים

האם ידוע לכם כיצד ר' לוי יצחק היה נוהג בהנהגות המיוחדות שלו בעבודת ה' וקמת חצות וכו' גם בשנותיו הצעירות יותר?

בוודאי שהוא היה קם בחצות הלילה, ולא זו בלבד, אשתו, הסבתא פייגא הצדקנית, בתו של החסיד ר' אהרן קיבליטשר, היתה מצטערת מאד אם הוא לא היה קם חצות! היא תמכה בו ועזרה לו לעסוק בתורה ועבודה. היא היתה אשה מיוחדת ונפטרה בערב ראש חודש אלול. למרות שהיה זה יום קיץ שרבי, ירד גשם בזמן הלוויה! ואמרו על כך שאף השמים בוכים על לכתה של צדקת זו.

גם אשתו השנייה, היתה שותפה מלאה לדרך זו. הוא התנה זאת כבר כשהשתדך עמה - שיתאפשר לו להמשיך בדרך שלו, ואכן היא עזרה לו וכיבדה אותו.

ההסדר עמה היה שמכיוון שהוא הולך לישון מוקדם הוא לא הולך לחתונות, ורק לשמחות של הצאצאים היה הולך, גם שם האו לא היה נשאר למצווה טאנץ. והיא היתה מלווה אותו הביתה.

הכבוד העצום שרחש לה היה לאות ומופת. הם היו יושבים לאכול והוא ידע להודות לה, והיה תמיד אומר מילה טובה. המומע ידעה להכין אוכל משובח, ואנחנו כילדים התענגנו על המעדנים שלה. אך הזיידע רצה אוכל פשוט, וזה בכל יום, ועל אותו אוכל מצא כל יום מה להחמיא בכל יום מחדש

בערוב ימיה של המומע היא נחלשה והוצע לו להכניס אותה לבית אבות, אך הזיידע לא הסכים. הוא אמר - היא התמסרה אלי כל השנים! אני לא אתן שיוציאו אותה מהבית, כך טיפל בה כמעט עד יומה האחרון. בימים האחרונים ממש ישב לידה בבית החולים, ועסק ב'עבודות' שלו על יד מיטתה.

ה'בוקר טוב' הראשון - למומע

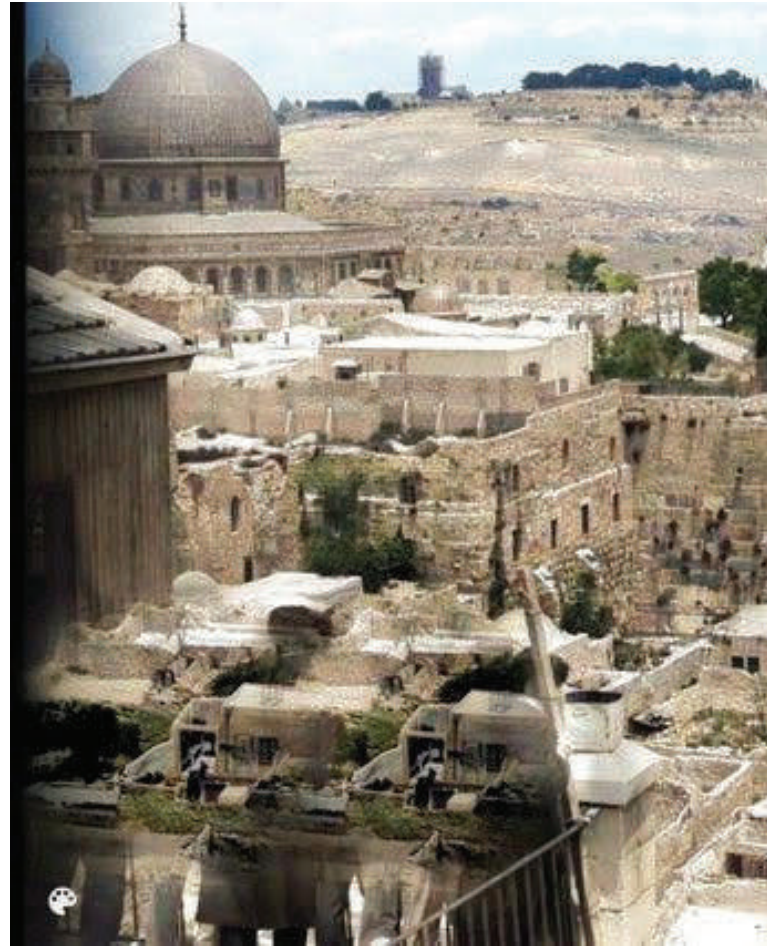
פעם אירע שאחד הנכדים הגיע לבקר מוקדם בבוקר. הנכד המתין בביתו, וכשנכנס הזיידע - קידם אותו בברכת 'גוט מארגן, זיידע'. הסבא לא הגיב על ברכתו, והמשיך לפסוע לאורך הסלון. בירכו הנכד פעם שנייה ושלישית, אך הזיידע לא ענה. בדרכו נכנס הסבא לחדרה של ה'מומע', וברכה ב'בוקר טוב' במאור פנים, רק אז נפנה אל נכדו ואמר לו 'גוט מארגן!'. לאחר מכן שאלו הנכד, סבא, מדוע לא ענית לי מיד? ענה לו ר' לוי יצחק - ה'גוט מארגן' הראשון - מגיע למומע, היא היתה כל הלילה לבד! קודם אברך אותה, אחר כך אותך...

הנכד סיפר לאחר מכן שהתנהגות זו חקקה בו את חשיבות הכבוד לעקרת הבית, יותר מכל דיבור שבעולם...

הוא היה אדם כל כך ענק, וירד לכאלו פרטי קטנים של החיים. לא כיבד את עצמו כלל. הוא יכול היה לרדת בנעימות, להתכופף לנכד כדי לתת את היד. כיבד כל אדם באשר הוא. הזיידע בעצמו היה נותן כדוגמא את ר' שמואל שפירא: הנה, הוא שרף מהלך - וטראו איך דואג לאשתו וילדיו.

פעם בא מישוהו ושאל אותו כיצד להכניס שלוה בביתו, ענה לו הסבא: תקבע לך הרבה שיעורים וסדרים ביום, והבית שלך יראה אחרת. בפעם אחרת שח מאן דהו והתאונן על כך שקשה לאשתו שהוא קם חצות. אמר לו על זה - שיקום חצות, ושידאג לאשתו בדרכים אחרות - כי 'האשה לא צריכה שידברו איתה, האשה צריכה להרגיש שאתה חשוב עליה'. והדגים לו ר' לוי יצחק: 'בכל פעם שיש ברית בשול אני צורך לאשתי מזונות, וכשאני נכנס הביתה אני קורא בקול גדול: מלכה, הבאתי לך מזונות מהברית...' כך אני מכבד אותה.

היתה לו לר' לוי יצחק אימרה נאה בעיניו זה - מדוע נאמר כפל הלשון של 'משביעין אותו תהיה צדיק ואל תהיה רשע?' הרי אם הוא צדיק הוא אינו רשע? אלא הסביר - אל תהיה רשע עם הצדקות שלך, שהצדקות שלך לא תוציא מזוגתך דמעות.

יצירת פאזל!

יצירת אומנות בצביעה לפי מספר או בשיבוץ יהלומים
 שתספק לכם שעות יצירה וחוויה מתוך כיסופין וגעגועים לקיבוץ ראש השנה באומן

פטרונות תעסוקה יצירתיים

משלוחים בכל הארץ!
058-3297913

מייל:
9921989@gmail.com

אתר:
www.היריד.יצירתי.co.il

טלפון רב קו
02-6646644

| אור בהירות הדרך - מסע החיים בדרך לאור האורות |

מברסלב ללב בש"ר | סיפורה האמיתי של ש.ו.

איך הספר הזה, שלא מדבר-בשפה-של-שיטות-חדשות-של-היום, מצליח להגיע הכי פנימה אל תוככי נפשי הפצועה, ולהבין לה. "כן... נכון." אמרה היא "זה בדיוק. יש אוצר מתחת לתנור. אבל בשביל לגלות אותו, צריך לנסוע רחוק, לחפש..." ואז בכאב אמיתי היא הוסיפה, "...וכל כך כואב שאלו שהכי קרובים למעיין, לא יודעים לשתות ממנו..."

היסטוריה יהודית, קריאה מרחמת ורבי קדוש

מאז, הכל היסטוריה. היסטוריה יהודית אמיתית. לאט לאט התחלתי להיכנס לעניין של רבינו. לשמוע שיעורים, לקרוא בספרים. היו לי 'אורות' כמו בעלת תשובה טריה. 'איפה הייתי! איפה הייתי!' שאלתי בהתפעלות שוב ושוב מול דיבור מחיה או עצה מרפאת. גילוי אמריקה היה חיזור ומשמעם לעומת התגליות שמצאתי אני ועדיין מוצאת, ברוך השם. אל עומק הבור החשוך בו הייתי, שלח לי רבינו חבל הצלה. 'את בסדר. את בדרך. איי, את נופלת בלי סוף, בואי תחזקי. תראי זה לא רק בור, יש פה פתחים של אור ויש תכלית להכל ואוצרות שנשלחת לאסוף דווקא כאן.'

חלומי של רבי נתן, טרם התקרבותו לרבינו חיזק אותי מאד מאד. אותו תיאור על בן העליה המנסה לעלות בסולם עבודת השם. ונופל בכל פעם מחדש. ככל שהעליה גבוהה יותר - הנפילה שאחריה פוצעת ומרסקת יותר. וכשכמעט הגיע למדרגה העליונה בסולם - נפל רבי נתן בחלומי ולא יכל לקום. ואז נגלה לו אותו אברך. חיזק ועודד "אחוז עצמך היטב!" כך אמר לו "המשך לטפס אל הכי גבוה, אך אל תיפול מהכי נמוך". מעט אח"כ זכה התלמיד להכיר את אותו רב' גדול ונצחי. אותה קריאה מרחמת ומאמצת באה גם אלי. לחבוש לנפש המדממת, להכיר לי את אורו של הרבי הקדוש.

פילוח נפשות וסוכריות של תקווה

באחת משיטות הטיפול בנפש בהן טיילתי, למדנו על דרכים רבות לרפא כאבים מהסביבה. יום אחד עברתי כאב כלשהו עם אי מי מהמשפחה. באותו יום הפלגתי ירושלימה לסידורים, והנה, מתיישבת לידי המנחה של שיטת הטיפול הנ"ל. איזו השגחה פרטית, אני מתפעלת ומספרת לה את

המנהל פרץ בצחוק. "תראה את עצמך! לעצמך ולזוגתך הצעירה אינך יכול לדאוג, וכיצד תדאג לאלו?"

היושב על ליבי. היא הקשיבה לי ואחר פרטה; תראי, פה יש לך קנאה, כאן צרות עין. השתוממתי מפילוח הנפש המדויק ונדמה היה לי שהאבחנה הזו קידמה אותי. לאחר תקופה, כשכבר התחלתי ל'נשום' את דעתו המרפאת של רבינו נזכרתי באותה נסיעה. היה אמת בדברים, הרהרתי לעצמי. אך אצל רבינו יש אמת לאמיתה! שהרי אותה מנחה אמרה דיבורים נכונים, אך אם הם לא הגיעו אלי בזמן הנכון - הרי שהנפש יכולה למות מבפנים. באותו הזמן לא הייתי בשלה לשמוע שיש בי צרות עין וקנאה. זקוקה הייתי נואשות למילים מחבקות, רכות. לרחמים אוהבים לכאב שבתוכי.

כשרופא מנסה לעשות את שלו, ואם השם ירצה בכך - הוא יצליח, מילא. אך כשמתחיל הוא לייאש ולנבא שחורות - עליו נאמר 'טוב שברופאים לגיהנום'... נראה שגם כשמתפלים בנפש וקובעים לה סטיגמה מגבילה: את חרדתית, את נחיתית, הרי שזה כמו לרצוח את הנפש רח"ל, להגביל אותה

אבנים ירושלמיות, חיפוש פנימי ועשן מתפוגג

אומן. דער רעבע. ספרי ברסלב - כל אלו היו בשבילי כמו האבנים הירושלמיות המסותות; מרכיבים את המסגרת החיצונית של נוף בית ילדותי. אך לא נכנסים פנימה, אל עומק ההתרחשות שבלב ליבי. לא משנים בי דבר מעבר לעובדה, שהם פשוט... קיימים.

נולדתי בבית ברסלבער. גדלתי כך ואף בבוא העת הקמתי את ביתי על אדני חסידות ברסלב. ולמרות שבביתנו חקני היו הספרים על אור ופארת' לנעלי מזוודה וכל טוב לקראת ההפלגה לאומן - לי אישה לא היה קשר פנימי ואישי לרב'ה, לעצות והספרים. אל המעיין הנבוע ומפכו בתוך ביתי נמשך.

כמה שנים לאחר החתונה, התחיל להזעזע בי החפוש. ונזיון פנימיות על העולם הממחר וחולף. על כך שלא נסא נה לצות האיפה האמת. לא ידעתי לאן לפנות. שאלות ובלבולים. בקשתי מרגוע ותשובות לשאלות הללו. התחלתי לשמוע רבנים ורבניות, בעיקר מהציבור הליטאי. חיפשתי גם רפואה בין נבכי שיטות הטיפול בנפש השונות. האזנתי להרצאות, לקלטות, לשיעורים ולסדרות. קבלתי מפה ומשם המון טוב והרבה יראת שמיים. אך יחד עם זאת המנגינה בתוכי היתה מבוהלת ומכווצת. 'אני לא בסדר. משהו בתוכי התקלקל ולכן עלי לחפש לתקן את עצמי'. הייתי מנסה ליישם את הדרך/השיטה/ההרצאה ונשברת בכל פעם מחדש. המעברים שלי היו מרסקים והדיבורים שאמר הרב - גבוהים כל כך. ומי יתן לי סולם לעלות בו. בכל פעם מחדש היתה התחושה ש"הנה, הנה. מצאתי את הפתרון". סופסוף הגיע האוטובוס שיקח אותי ליעד אליו אני מתגעגעת... אך לאחר זמן מה, התפוגגה ההתפעלות. ונותרתי אני. חסרה וכאובה פיזית ונפשית מאחורי עשן השיטה המפליגה לדרכה.

וזה בחינת... בחינת...

"אולי תפתחי משיבת נפש". היה מיעץ לי בעלי "או השתפכות הנפש. יש שם דיבורים שיכולים לחזק אותך." המעיין היה קרוב כל כך, מפכה ומחיה. אבל אני - מיובשת מצמא - סירבתי לשתות. 'לא מושך אותי'. עינתי לו. 'הדיבורים כתובים בשפה גבוהה. וזה בחינת... בחינת... אני אוהבת את השפה שמדברים בה היום. לא נראה לי. זה לא קשור אלי'. המשכתי ללכת במדבר הצורב. מעולפת מבפנים. בחסד השם, לא מליונרים היינו. לכן, היתה לי הגבלה כלשהי ולא הספקתי לטעום את כל... סוגי המים המלוחים מנאד שיטות הטיפול בנפש המתחלפות.

ואז, הגעתי לשיעור.

אשה פשוטה. ישיבה מולנו בפשטות. ופשוט... פתחה את הספר משיבת נפש...!

נותרתי לשבת בתדהמה שקטה. אבל עיני היו קמות. מה היא באה לחדש לי, מהספר העתיק שנמצא גם בארון הספרים שבבית?... ההיא לא התבלבלה. לא התנצלה ולא גמגמה כלל. הסתכלה במילים הקדושות עם אמת והקריאה בתמימות: "כשאדם רוצה להיכנס בעבודת השם, אזי הדרך שמראין לו התרחקות." רוצה להכנס בעבודת השם? אני תמה בקול, 'זה שייך אלי? אני רוצה? בכלל עוד לא נכנסתי... מגיע לי שיכתבו עלי כך?'

'בוודאי שכן' השיבה היא בבהירות 'הרי למה הגעת לכאן? רק כי את רוצה להשתדל לעשות יותר את רצון השם! אחר כך המשיכה והסבירה מה היא אותה התרחקות שמראין לו לאדם הנכנס, לנו. לי. 'כל המעברים החשוכים, ההתרסקויות הכואבות, הכאב הזה - שלא צריך אותי, ש'אני לא יודעת איך עושים את זה'... כל אלו הם חלק מהדרך. זאת הדרך. אנחנו בדרך...'

הלב שלי נפתח בגעגוע לוחט. אני פשוט בוכה. רגע, אז כל מה שעברתי הוא פשוט עבודת השם... הוא - הוא הדרך...? לא הבנתי מה אני עושה שם.

הודעה משמחת וחשובה

אם את מאלו שלא רוצות לפספס את
קיבוץ נשות ברסלב בקוממיות בימי ראש השנה
כולל סעודות, לינה, שיחות, חברת תפילה לילדים

עכשיו הזמן להירשם

מספר המקומות מצומצם מאד במחיר הנוכחי
כדי שנוכל להיערך בהתאם הירשמי בהקדם

053-3129201

ש. ברדה (בשעות הבוקר)

לכלא צר. הרי מי לא מתמודדת עם כל מיני מעברים וכאבים... בשביל זה רבינו נותן לנו מתנה של התבודדות. רבינו לא מטיח. אין יותר דייקן ממנו שמגיע לפואנטה של הלב. הוא מלמד אותנו להוציא במקום הנכון, את החסרונות והריחוק. אך את הכל הוא עושה בסוכריות של רחמים ותקווה. את לא לבד!!! בואי לצעוק להשם יתברך. אצלו הכל אפשרי ויכול לברוא כהרף עין מציאות חדשה ממש. הוא יתן כוחות ויעזור לצאת מכל גלות הנפש שהיא.

ר' וולועל חשין, מחסידי ברסלב מהדור הקודם, היה מבין בחכמת כף היד. "האם אתה מתבודד?" היה שואל את העומד מולו "אם כן, אין לי מה להביט בכף ירך. המציאות משתנה אצלך ללא הרף". וודאי שיש מקום לקבל עזרה, של נקודת החבר. אבל לא ממקום שלוקח את הבחירה ומכתיב מהי נשמה יהודית.

גם עכשיו אני יודעת את טעמם של כאבי נפש. אך כל המסע הוא ממקום אחר, עטוף ברחמים אמיתיים, באהבה. היום, תודה להשם, אני לא צריכה לתעות במקומות רחוקים. כל הטוב קיים אצל רבינו. נשאר לי רק לחתור ולחפש, לבקש עוד ועוד ולטעום את המעיין הנובע, המחיה. את מחוברת להשם! מנחמת התחושה. מחוברת לצדיק! והוא רוצה ויכול להביא אותי למקום גדול באמת. למקום שלי ממש.

אמונת מאבחנום ודיבורים שנכתבו בשביל

ספרה לי חברה שלמדה אבחון ציורי ילדים לפני 30 שנה, כשהתחום הזה היה חידוש של ממש. "הייתי מעבירה תכנית ונשים היו מראות את הציורים בתחינה; 'סתכלי כאן, תראי, תגידי, תגידי, מה זה אומר? "

"מה אתן חושבות", אמרה החברה הברסלבית לנשים, האוחזות בכמיהה בעצים ובבתים המשורבטים, "אני רוצה שתשלמו לי, אז וודאי שאגידי לכן דברים טובים. אבל הלוואי שכמו 'אמונת המאבחנום' החזקה הזו, תהיה לנו אמונה ליהודים בהשם יתברך, ובצדיקים..."

יהי רצון, שתהיה לנו אמונת צדיקים בוערת. אמונה אמיצה שר' נחמן ור' נתן מדברים אלי ממש. לא לחינם ביקש ר' נתן לשמור ולפרסם לדורות את המכתבים האישיים שלו. ר' נתן מדבר אלינו בעלים לתרופה! ליקוטי תפילות נכתבו בשבילי! רבינו יורד עד למקום שלי, לפרטי פרטים... עם נקודת החבר - אפשר לברר יחד, ללמוד ולדבר איך לחבר את הדיבורים לחיים שלנו ממש. יש קווים שאפשר לשמוע בהם כל טוב, גם העלון של 'אבקשה לבית' מחיה נפשית. איך דיבורים של צדיק ותלמיד מלפני 200 שנה הם הכי רלוונטיים בעולם להתמודדות שלי.

'אין סיכוי', 'הכל כבר בסדר' ולב בשר

... ועדיין ישנה הסתרה גדולה. אחד המשפיעים בברסלב הסביר פעם מדוע על התבודדות יש מניעות כל כך גדולות; זמן האיכות הכי מתוק. הצלת הנפשות הכי קריטית ובכל זאת... לפעמים כל כך קשה פשוט לבוא... אבל הכל רק בשביל שתהיה לנו בחירה. כי את האור הגדול והנפלא הזה נלחם הבעל דבר להסתיר כל הזמן. וכל יום מחדש אנחנו נלחמות בקולותיו המלחשים ומחלישים שבלב. הצדיקים מגלים לנו שמדובר בשתי סוגי קליפות.

קליפת עשיו מייאשת; 'עוזי, מדובר בדיבורים גבוהים, בדרגות נשגבות. זה לא קשור אלייך בכלל, ניסית כבר, אין לך סיכוי...' קליפת ישמעאל לעומתה, מרפה את ניסיונות המלחמה; 'הכל בסדר. כבר שמע - קל. אין צורך להאבק. או לחפש עוד. את כבר ברסלבית. כבר זכית. את מכירה את הדיבורים...' ואפילו היא אומרת 'אשריך'... רגע, אבל אני כאן על כל מעברי הכואבים והדיבורים שם, בספרים. צריך למתוח קו בינינו. זה שייך אלי. זה מדבר עלי.

הלוואי שאני בעצמי אתחזק מהסיפור הזה. הלוואי שנתעורר לחפש כל הזמן איך הדיבורים הקדושים שייכים אלינו כל כך. וכשזוכים לחפש ולבקש את האור. ומתחזקים שלא להתייאש, הקב"ה פותח לנו שערי ודרך ולב בשר. או אז - אפשר לרקוד מאושר וחדוות הגילוי. ובאותו יום - שוב לשמוע את קולות הבעל דבר ושוב לקום להלחם... לחפש עוד ועוד... למצוא עוד ועוד... עד הגאולה השלמה בעזרת השם. בקרוב. ואז יתקיים בנו ובכל ישראל: "הסיירותי לב האבן... ונתתי לכם לב בשר". אותיות ברסלב ("חיי מוהר"ן, של"ט)

... שובלמחמאות פורח

קולקציית השושבינות מבית דנטל מעוצבות בקפידה ונתפרות בידי אמן הופכת את השמלה ליצירת שלמות. כל סדרה ללוק משפחתי מושלם, וכל אירוע לשובל מחמאות פורח...

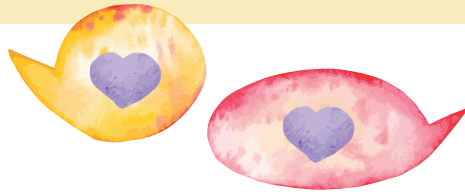
Dantel

לידות - נערו

דנטל. השכרת שמלות לאירועים

לתיאום פגישה: 0527.163.929

על מרת אָדל בת הבעל שם טוב הקדוש,
מספר: "שָׁבַל הַיּוֹם הַתְּהַלְכָה עִם פְּסוּפִים
לְהַשִּׁי"ת, וְשִׁאלָה עֲצֵמָה, מֶה עוֹד יִכְוֶלָה
אֲנִי לַעֲשׂוֹת דְּבַר שִׁיחָה לְרִצּוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ"

| שיחות מלב אל לב |

א. הכהן

שהעולם לא יטעה אותנו!

קלה ומוסחת יותר. לכן, אפשר וכדאי לתרגל את החיבור לאורך היום, על ידי שמכוונים ועדיף ע"י הדיבור. אני אוכלת, כי יש לי מצווה של 'ונשמרתם', ואכלת ושבעת'. מצחצחת שיניים - כדי להתפלל בפה נקי, טועמת קצת גלידה - ע"מ להשיב את נפשי. (וממילא מרגישים לבד שבכמות מוגזמת של שני ליטרים גלידה, קצת קשה לכוון...)

בנוסף, קיבלנו, הנשים, כח דמיון חזק, שצריך לחבר אותו למדמה דקדושה. לספר לילדים סיפורי צדיקים, לתאר איך מלאכים שומעים את התפילה. איזו שמחה יש בשמיים מהפרשת החלה. למילה 'קדושה' יש שני ביטויים; הרי את מקודשת לי, מיוחדת לי, ולכן, עליך להיות מופרשת מכל שאר העולם. כמו בקשר נישואין, כך גם בקשר עם הקב"ה. העוה"ז מושך. היצר הרע מסתובב וידו קפוצה. מפתה; הנה פה...פה... אנחנו - מיוחדות להשם. מקדשות את ענייני העוה"ז, ע"י החיבור והכוונה לכבודו. וממילא גם מוכרחים להמעיט קצת בענייני העולם הזה. לפי דרגתנו ובלי לדחוק את השעה. וכשאנחנו מתרגלות את החיבור, בדברים שזוכים לעשות ממילא, כשאנחנו משתמשות בכח הדמיון בקדושה - אנחנו זוכות יותר ויותר לחיות חיים טובים באמת.

הבעל תפילה מלמד לתקן את הכתות שבלב.

גב' פ.ג. מבית שמש: ב'מעשה מבעל תפילה' שבסיפורי מעשיות, מלמד אותנו רביה"ק על כמה כתות שטעו בהבנת התכלית. כל כת חקרה ומצאה תאוה גדולה (לפי דעתם הנבוכה) שהיא העיקר. חכמה, יופי, כבוד, ממון, אכילה ושתייה ועוד. חיפשו ומצאו את בעל התאוה הכי גדול, והוא זה שראוי למלון, לפי טעותם.

גם בתוכנו ממש יש את אותן קולות של כיתות. טעויות נבוכות של מטרות שגויות. ואז, לדוגמא, הערך שלי נקבע לפי שווי הרהיטים בבית, תלוש המשכורת או ההשכלה. הרב"ה, שהוא בעל התפילה שבסיפור - מתקן את כולם, את כולנו. הוא מחזק אותנו: "את זאת תקבלו מאיתי, שהעולם אתכם לא יטעה". הוא מגלה לנו ש"רק עיקר התכלית הוא רק לעסוק בתפילה להשם יתברך".

רבינו מלמד אותנו לקחת את כל הכוחות שמיצגים בכתות, ולהכניס בהם תפילה ועבודת ה'. רבינו, שהוא הבעל תפילה, אומר לנו להשתמש בכוחות בזמנים הנכונים, ולא להפסיק להתפלל לזכות לעשות את רצון ה', להתפלל על קרבת ה' בתוך כל ההבל הזה. בכל זמן ובכל דרגה לברר מה נכון לי ומה יקרב אותי לתכלית האמיתית. לברר את 'הנקודה השייכת לליבי בעת הזאת'

גב' ר. גולדמן מבית שמש: למאוס בהבלי עולם הזה... מהו הבל? - רוח. דבר מה שעובר. מצד אחד - הקב"ה נתן לנו את הטעם, 'דירה נאה וכו' מרחיבין דעתו של אדם...' יש אשה שאוהבת להלביש את הילדים יפה, יש לה חוש אסטטי, בית מטופח משמח אותה. ומצד שני - נו, זה הבל...!

ביהדות, יש לכל דבר מקום. הרב"ה מלמד אותנו לא להתפעל מהבלי עולם הזה. מצד אחד, הבל שכלה ואינו נצחי, אם הוא משמש לקדושה יש לו תפקיד ומותר לי ליהנות ממנו. והראיה - 'הבל פה של תינוקות של בית רבן' - אמנם הוא הבל, אך נצחי ומרומם. גם 'מסיבת סידור' או 'חומש סעודה' מושקעות ויפה חולפת ומסתיימת. אך נשאר חרותה לנצח בתוך הלב הטהור. מכינים דירה יפה לזוג צעיר שזוכה להקים בית. מפארים את בית הכנסת. לא כל דבר

שקיות צבעוניות עם פריטים מגוונים רובצות לידה באי נחת. חלונות ראווה ופרסומות של שקר מבטיחות לה חווה כבירה ואושר אינסופי. רק שתקנה... ותבוא... וכמובן, תשלם. ריחות, קולות ומראות מערפלים את חמשת חושיה. ובתווך היא עומדת, מנסה לא לתת לעולם להטעות אותה, אבל די מסוחררת. 'אבא', היא לוחשת בין לבין. 'תעזור לי...'

הוא עוזר, אלא מה. מאי שם מפציעה חברה. ברסלבי. אמיתית. כאור בקצה המנהרה, כמזגן קריר על נפש מיוזעת. כהתבודדות מרפאת לרוח נשברה. ד"ש שמימי מגן עדן של דעת. 'תגידי', היא עטה עליה אחרי 'שלום, שלום' וכל היתר. 'איך אפשר להישאר שפיות בתוך בלגן של 'מדמה' כזה? הרי הרב"ה מלמד אותנו למאוס בהבלי עולם הזה. אבל... עיקר ההתעסקות שלנו במשך היום היא דווקא סביב אותם עניינים. הרי אין הכוונה שנתעלם או נמאס בצרכים שלנו או של בני הבית. אז... מה היחס הנכון לכך?

הכל תלוי בדעת...

גב' א. מאלעד: רבינו אומר לנו שהעולם הזה מטעה אותנו מאד. הכוונה היא שבכל דבר שאנחנו נתקלים, אפשר להשתמש לכיוון טוב ואפשר לטעות ולהשתמש בו בצורה לא נכונה. גם כאן מול הבלי עוה"ז, אפשר להיזכר ש"הם רצים ואנחנו רצים. הם רצים לבאר שחת ואנחנו - לחיי העוה"ב". בכל פרט ופרט מ'אותם עניינים' של החיים - אפשר להשתמש לעבודת השם. השאלה היא איפה הכוונה שלנו מונחת. אפשר לעשות את אותן הפעולות היומיומיות הרגילות, להכניס בהן כוונה, ולהעלות את ה'הבלי עולם הזה' לקדושה ורוחניות גמורה. העולם כל כך מטעה אותנו, יש בו הסח הדעת וחוסר יישוב הדעת, והוא משכיח מאיתנו שהכוונה שלנו כל כך משמעותית! הרי גם גויות ברחבי העולם מבצעות את אותן פעולות בדיוק, בישולים... שטיפה... אבל ללא שום דעת! ואנחנו, עם טיפת כוונה, מגביהות את מעשינו לעבודת כהן גדול בבית המקדש!

וודאי שאין מקום, ולא כוונה חלילה, למאוס בצרכים שלנו או של בני הבית. הרי כולם מכוונים לשם שמיים, להרבות את כבוד השם בעולם ולעבודתו יתברך.

בשיר 'אשת חיל', מגלים לנו ש'שקר החן - והבל היופי'. אפשר להסביר שבעולם הזה, הצלחה נתפסת בחיצוניות מנותקת - יופי, רמה גבוהה, מוכשרות וכו'. כשכל אלו הם חיצוניים בלבד - זהו שקר. אבל 'אשה יראת השם' - כשאנחנו מחברות פנימיות, עומק ודעת אל כל העשייה הברוכה שלנו, נזכה ל'היא תתהלל' ולהתקרב אל התכלית שלנו, בעז"ה.

אנחנו מחוברות, נשאר רק לתרגל...

גב' ד. קירשבוים, בית שמש: לא רק האישה עסוקה סביב ה'עולם הזה', אלא גם כל האנושות נבראה לכך, שדווקא בצורה הזו - מעלים את ניצוצות הקדושה לשורשם וכל העולם מגיע לתיקון. זאת הכוונה "בכל דרכיך דעהו".

המהר"ל מסביר שאשה מברכת 'שעשני כרצונו', כי היא במהותה מחוברת יותר לפנימיות, ולכן קל לה יותר לקשר את המעשים היומיומיים לעבודת ה', ואילו הגבר זקוק יותר למצוות מעשיות שיביאו אותו אל המטרה הזו. רבינו אף משבח את הנשים שאמונתן תמימה וחזקה. ומצד שני - נשים, דעתן

ניגון מיוחד משלי

בין המצרים | ל. בסר

איכה,

בת מלך מהיכל השלכה

אל "הלא טוב",

מצאוה מר ומכאוב

איה מחמדיה,

גרשה בית אביה,

מחומת בת ציון,

אלי מבצר ויגון

שפכי לבך כמים,

צלי מעין של יין,

שכרון וצמא,

המפיל תרדמה,

עורי, אל תתני פוגה,

הורדי כנחל דמעתך

במטפחת כתבי וצקתך

גדול כים שברך, רחק מנחמה,

אבודה במדבר,

בין חומות בין המצר,

איכה?

קראתי שמך מבור תחתיות

מהר של זקב, ומבצר של מרגליות

קומי רני בלילה לראש אשמרות,

משנה למלך, ישר מהמורות

אשר אמרנו בצלו נחיה ונרפאה

בשום שכל וחקמה - לבסוף יוציאה.

שעובר ומסתיים - אינו שווה!

אך מצד שני - שלא להתפעל. אפשר לדייק, שהמשמעות של המילה להתפעל היא, שההבל יפעיל אותי. שארגיש בלי בחירה. 'ואו, זה כל כך מושך אותי.. אני לא מסוגלת בלעדיו...'

אם כן, בוודאי שיש מקום לקחת את החומר ולקדש אותו. להכין 'סעודה-סעודה' לעונג שבת. להשתמש בכלים נאים לכבוד יו"ט. להיטיב עם עצמה כדי שיהיה לה כח לעודד את בעלה לצאת להתבודדות. כל פעולה שאשה עושה לטובת ה'מצב רוח' הרגוע שלה, יכולה להוסיף קדושה. הקב"ה ברא דברים יפים וטובים ומותר לנו ליהנות מהם. כל מעשה שהמטרה שלו טובה, שיביא אותי יותר לקרבת אלוקים, לרוגע, לכבוד אמיתי לנו, לבעל ולילדים, גם אם הוא הבל - הוא נצחי.

כמובן, הכל מתוך חכמת הנשים שלנו. ליצור בפשטות ממה שיש כמובן. לא להיכנס חלילה לחובות ממה שאין.

ומצד שני, מותר לנו גם לדעת שבסופו של דבר... זה הבל... והוא עובר... אבל גם מה שעובר - מותר לו להיות נעים, אסטטי וחוויתי... אך רגע! שלא הוא יהיה העיקר, המפעיל וקובע עבורי את ההחלטות. באופן שאם אין לי אותו - אני מסכנה...

לסיכומו של עניין: דער הייליגער רב'ה אוהב להוליך את חסידיו בדרך האמצע. הוא מגלה שכל יהודי צריך לדעת איפה נקודת האמת הפרטית שלו. מהי 'הנקודה השייך לליבו בעת הזאת' ולפיה לבחון את הנכון לו כעת. יש ילד שחשוב לו האסטטיות והיופי, ולפי 'הנקודה השייך לליבו' צריך להלביש אותו בחן ובנעימות. ויש ילד שאוהב לקפץ ולהתלכלך והנקודה השייך לליבו תהיה בגד נח וכביס...

כשהייתי עם חמישה פיצקאלאך קטנים, שמעתי על גודל מעלת ההכנה המפוארת לכבוד שבת קודש. אוכל מושקע, 'תקתוק' הבית וכו'. אני ראיתי לפי 'הנקודה שהייתה שייכת לליבי באותה העת', שבשבילי - שמחת שבת תהיה דווקא אם אוותר. אפשר להשתמש גם בחד פעמי, במפה המתכבסת בקלות, ואפילו לתת לילדים פעקאלאך שעתיים לפני כניסת שבת ולא לטאטא מיד. כן, באותה העת - אותו 'שמוטץ' היה ממש לכבוד שבת, כדי שהקטנים יהיו רגועים ושמחים.

רבינו אף פעם לא נותן לנו תשובה שלוקחת לנו את הבחירה. הוא מלמד אותנו 'להסתכל בשכל של כל דבר'. לא כל שיעור שאני שומעת או תשובה שאני קוראת בעלון מתאימים לי כעת. לפעמים כן לעיתים -ההפך. וכל אחת, בכל מצב צריכה להתבונן, מהי הנקודה הפרטית שלה ששייכת לליבה באותה העת. לפגוש את הקב"ה מהמקום שלה, האישי. ויה"ר שיהיו כל הדיבורים הללו 'רק לקרב ולא לרחק'.

שאלה לחודש הבא: אם כבר הזכרנו מדמה... איך אפשר שלא לבקש עצה מדעת רופא הנפשות האמיתי, לכל אותם דמיונות, חרדות, פחדים וכל כיו"ב הבאים לעיתים על לבבינו?

יש לך מה להגיד? את מוזמנת 'להזכיר כל אחד את חברו, כל העצות טובות שיועדים ומבינים כל אחד, כפי מה שקבלו מרבים' (משיבת נפש, ג')

ניתן להשאיר תשובות או שאלות בקו המערכת 079-5682867
בשלוחה 1 או לשלוח לפקס 077-3180237

זמן ליצניק

ה. פלדר

סיפור בהמשכים על רקע היסטורי

עבודה קשה | פרק 4

תקציר: לחנה וצבי בן יחיד והם הורים שכולים למספר תינוקות שנפטרו לאחר לידתם. צבי מתחזק בתורת רבינו. חיים, אחיה של חנה, שומע את השמועה על צבי ומזמין את חנה לשיחה עם הוריו. חנה מבינה שמדובר בהתנגדות לא רק מחוץ אלא מבית. חנה וצבי עוזבים עם הבן. צבי נפטר בדרך. חנה ונפתלי מגיעים לאומן. לשם מגיעה משפחתו של צבי. מתברר כי המשפחה מתנגדת לדרך ברסלב.

אין לה הרבה זמן, לחנה. היא צריכה להחליט. רק היא יודעת היכן נמצא כעת נפתלי. אף אחד אינו יודע היכן המלמד. לייצ'ה משגיחה עליה בערך כמו שסוהרת משגיחה על אסירה. לראשונה היא יודעת מהו פחד. לראשונה היא גם חווה בדידות איזמה.

המשפחה שלה בגדה בה מזמן. והמשפחה של צבי? הם האחרונים שהיא חשבה שיעטו בצוואה של אחיהם. איך הם מעיזים להתנכל לה ככה.

לייצ'ה, גיטתה הנהדרת, הקשובה, האכפתית - נועצת בה עיניים מכילות ואומרת את האמת האכזרית בטון של חמלה - הילד יהיה איתנו. הוא לא יחזור איתך, חנה. את יכולה להמשיך בדרכך. אדרבא, את עכשיו אלמנה. תקימי בית עם מי שתבחרי, באיזו דרך שתרצי ללכת. אבל הילד? הילד הוא שלנו! הילד הוא נצר יחיד לבן שלנו.

תקימי לך משפחה ותוותרי על הילד. הילד - דמו הוא דמנו. והוא לא ילך בתורת ברסלב. לא משנה מה יקרה.

לייצ'ה נחושה. ממתי היא נחושה כל כך?

כשצבי סיפר לה כמה שנים קודם לכן שהם סובלים חרפת רעב, היא לא היתה נחושה לשלוח להם לחם לאכול או מספר מעות. היתה נחושה לומר להם להתפלל. לייחל. להאמין כי לא תמו חסדי הק-ל. אבל עכשיו? עכשיו זו מלחמת מצווה.

לרגע משהו בתוכה של חנה מתרסק. את אלמנה. לא באמת משהו יבוא לעזרתך. לפחות יהיה מי שיגדל את הילד. יחיך אליו. יתן לו חסות. כמה מרים וקשים הם חייו של ילד יתום. כבר בגיל צעיר יאלץ לפרנס את עצמו. לעזור לאלמנה למצוא קורת גג. איך היא תנדוד איתו בדרכים.

והיה לה חלום שהם באמת יטפלו בו. שיזכה להארה. שיזכה לתורמים שיעניקו מהונם למלמד, שילמד אותו. שלא יגדל בור ועם הארץ.

וברגע השני צפה ועלתה בחנה דמותה של לייצ'ה - זו שמחכה חמורת סבר, ביחד עם בני משפחתה, מאחורי הדלת שלה. פשוט עומדים ומחכים לקחת את הילד.

איך אמרה לה לייצ'ה? הילד יגדל איתנו. והדבר הראשון שנעשה הוא לעקור כל הגיג וכל הרהור של מחשבה של תורת רבי נחמן

“איך תעקרו?”

“נסביר לו כמה כפירה יש בדבר.”

“למה כפירה?” הרהרה שוב חנה בדברים שסיפר לה בעלה המנוח. וצפה ועלתה בה המחשבה, שהכל התהפך לטובה. והיא לא יודעת למה, אבל באותו רגע הרהרה בלייצ'ה שעומדת מולה. חמורת סבר ונופפת מבט. פיה מעוקם בחצי כפי חצי מרירות על כי זכתה שככה ילך כל חינוכה של אחינה היתום לתהום. האם יתכן שלייצ'ה תהפוך להיות חסידת ברסלב בכבודה ובעצמה? עומדת ומוסרת שיעורים ממעיני השפע של רבי נחמן?

הסוחרת היהודיה מצאה את עצמה מהרהרת בבקשה. "אני שומעת. אשאל את בעלי. אבל יש לי כמה תנאים. האחד, אין לנו מקום בבית לשכן אותך ואת בנך. יש לנו אסם שהוא לא בשימוש. אם תרצי - בשמחה. והדבר השני - לא תקבלי משכורת אלא מזון לך ולבנך. והדבר השלישי - אנחנו יוצאים ממש עכשיו לקייב, העיר הגדולה. האם את מוכנה לצאת עכשיו?"

"בוודאי", ליבה של חנה קפץ ועלז בקרבה. לא האמינה למשמע אוזניה. הגברת הלכה לשאול את הסוחר וחזרה עם תשובה חיובית. אבל בפיה היתה אזהרה - תדעי שהעבודה קשה. זו עבודה שבדרך כלל אנחנו נותנים למשרתות הגויות. אבל את כל כך צריכה ורוצה - זה מה שתקבלי.

"אקבל כל עבודה שתתנו לי".

חנה לא מיהרה לחזור לבית מיטיביה. אלו שארחו אותה במסירות בשבוע האחרון, שבו המתנה לעזרה מהמשפחה. היא מצאה את עצמה רצה את כל הדרך למלמד. לא מסבירה לנפתלי מילה וחצי מילה. "רק לרוץ, ילד שלי, תן לי את ידך ונרוץ מהר".

כל הדרך היא קיוותה שאיש לא רואה אותה. הם עלו לכרכרה, שהיתה מחופה. הגבירה בקשה לחזור מיד לקייב.

לקח לחנה זמן להבין שלושה דברים.

הדבר הראשון, שהיא הצליחה לברוח מהמשפחה של צבי. המשפחה שכה אהבה, המשפחה שהאמינה בה - שהיתה אמורה להיות לה מחסה הדבר השני - שהיא הצליחה להציל את בנה. שהיא תצליח בעז"ה לחנכו ולגדלו בדרך התורה והחסידות.

והדבר השלישי - היא לא לקחה צידה לדרך.

הגבירה הביטה בה בעין צרה, בשעה שבקשה מעט מים עבור בנה וגם פרוסת לחם. "לקחנו ממש בני עניים. נו, צדקה גם כן...." אמרה.

עיניה סקרו את היתום הקטן, שבגדיו ידעו ימים טובים יותר לאחר נדידה של מספר שבועות בדרכים. האם התחרטה? בסופו של דבר, אכן היא חלקה מפיתה ומהמים שהביאה, אבל היתה מעט ממורמרת.

נפתלי בקש לדעת בלחשיה מדוע הם בורחים ולאן. היא לא ענתה לו. פחדה שאולי הגבירה תשמע, תמצא סיבה להתחרט ותחזיר אותם או יותר גרוע - תשאיר אותם על אם הדרך.

"זה לטובה, נפתלי. זוכר שהכל לטובה?" שאלה אותו.

הוא הנהן בראשו. רצה לבכות אבל התאפק. היא ראתה את זה לפי שיפולי שפתיו הרועדות. ילד גיבור שלה. היום זה זמן לבכות, מחר, בעז"ה, יהיה אחרת. אין לה ספק בכך.

בניתיים, חנה מיקדה את התפילות שלה במשפחתו של צבי. הלוואי ויבינו שברחה ונמלטה עם בנה. הלוואי שיעזבו את המקום, יחזרו הביתה. לא יעזרו ולא ירדפו. פשוט ישכחו מהם. האם אכן תתקבל תפילתה או אולי הם יחליטו להתעקש. רק שלא יהססו מלערב את המשטרה המקומית. רק שלא יתדרדרו למקומות שלא תהיה לה שליטה עליהם. שהקב"ה יכניס חמלה בליבם...

היא מביטה בגבירה, שנראה כי הלכה והתחרטה שבחרה בה. עליה להיות חזקה. להפגין יעילות. מחר יום חדש. אולי גם חיים חדשים. והכי חשוב - נפתלי לצידה.

זה הצחיק אותה. מתאים לה ללייצ'ה, לשמוע פתאום מילים כאלו. והרי כבר אמר רבי נחמן, שבכל רגע הנשמה של אדם יכולה להתחדש. ומה אם יקרו הדברים ללייצ'ה?

לייצ'ה רואה את חיוכה של חנה האלמנה והיא מפרשת את זה במהירות כחוצפה, כלעג וקריאת תיגר.

"אין לך מה לחייך, חנה. את חסרת כל. את לא באמת יכולה לגדל את הילד. תפרדי ממנו לשלום יפה. תוכלי גם לעזור לנו לפרנס אותו, אם יהיה לך. תשלחי קצת כסף. תפגשי בו אחרי שכבר יקים בית. אנחנו לצערנו, לא נוכל לתמוך בך. די שניקח ילד אחד לביתנו".

חנה לוקחת נשימה.

הם צרו על הבית שלה.

לייצ'ה מחוץ לדלת. ואילו המשפחה כולה עומדת במרחק מה. הם עומדים ומחכים לדבר הכי פשוט שיש - לאוצר שלה שיחזור.

המשפחה המארכת אותה לא מסכימה ולא מסוגלת להתערב. הם עצמם רק מייחלים שתלך כבר האלמנה ובנה היתום, איתם גמלו חסד. שתלך ולא תסבך אותם בעניינים שאין להם מושג בהם.

חנה מחליטה בהחלטה של רגע אמיצה, לצאת מהבית.

"לאן זה?"

"לשוק. תבואי איתי".

"עכשיו לא. תשאירי בבית". פוקדת לייצ'ה. אבל חנה נועצת בה מבט עיקש. "מותר לי. את לא תעצרי אותי".

היא יוצאת. אחריה הולכת לייצ'ה, וחצי מהמשפחה. חצי אחר נשאר ליד הדלת, מקווה ומייחל שיחזור האוצר מהמלמד והם יצליחו לקחת אותו.

חנה פוסעת מהר. לייצ'ה מנסה להדביק את צעדיה. חנה מכירה את השוק. כבר בקרה בו מידי יום, מנסה לחפש מציאות. היא מכירה את שביליו ואת פיתוליו. לכן היא הולכת למקום צר, כשלייצ'ה אחריה. וכשעגלה ובראשה סוס איטי צועדים, היא ממחרת להצטדד, לפנות ימינה, ואז שמאלה. ולגלות שהיא לבד. לייצ'ה לא הצליחה להבין לאן ואיך פנתה.

עכשיו ידיה של חנה רועדות. היא לא יודעת את נפשה. כשהיא לבד, היא צריכה לקבל החלטה. ובשביל לקבל החלטה היא צריכה תפילה. ואין לה עכשיו. לא מילים ולא תפילה. רק רגש. "מדברים עם השם" - אמר לה אז צבי. ועיניו בערו. "רבי נחמן לימד אותי לדבר עם השם. להתבודד".

אין לה כאן יערות. אבל יש לה אבוקות של כאב ועלים של דמעות. והדיבור יוצא ממנה - השם, בבקשה תמצא לי דרך. נשאר לי רק נפתלי. אל תקח גם אותו. תפילה קצרה. אפשר שהיתה מדברת הרבה יותר, אבל הדיבור הזה הספיק לה. אל תקח גם אותו - אל תקח גם את ברסלב מאיתנו. זה הדבר היחיד שנוכל לשרוד איתו.

עוד המילים על שפתייה, וכרכרה של יהודי עשיר חולפת על פניה ונעצרת. מהכרכרה יורדת אשתו של סוחר יהודי. מה גרם לחנה לגשת אליה? לספר לה שהיא התאלמנה? לשאול האם תאות לקבל אותה כעובדת משרתת?

חנה לא יודעת איך מצאה את האומץ לעשות את זה ומאיפה הגיע הרעיון.

קריית ברסלב נוף כנרת טבריה
 בהכונת רבני אנ"ש שליט"א
 הפתרון המושלם לדוור לבבל חסידי ברסלב

"גם אני אמהר לרכוש
 דירה בקריית ברסלב
 טבריה עילית"

האחיר הקול בארץ!

ליצירת קשר עם נציג הקהילה
 הרב חשין הי"ו:

 04-8485409

 breslev.tveria@gmail.com

או באמצעות טופס הרישום בנדריים פלוס

בית המדרש דחסידי ברסלב

קהילה איכותית ותומכת

כוללים ומקומות עבודה

תחבורה נוחה וזמינה

מזל טוב! 'ברסלבער חסידים' גרים בטבריה!